

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 52.804/3
van 11 maart 2013

over

een voorontwerp van decreet 'zur Förderung von Kunst und
Kultur in der Deutschsprachigen Gemeinschaft'

Op 25 januari 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Cultuur, Media en Toerisme van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 11 maart 2013, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘zur Förderung von Kunst und Kultur in der Deutschsprachigen Gemeinschaft’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 26 februari 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Lieven DENYS en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 maart 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het invoeren van een regeling inzake de ondersteuning van kunst en cultuur, voornamelijk door middel van subsidiëring. Alle subsidies worden verleend binnen de perken van de beschikbare begrotingsmiddelen.

Hoofdstuk 1 bevat definities en enkele algemene bepalingen (artikelen 1 tot 4).

Hoofdstuk 2 regelt de ondersteuning van de professionele cultuuraanbieders, zijnde de cultuurcentra van de Duitstalige Gemeenschap, de cultuurorganisatoren en de cultuurproducenten. Het hoofdstuk bevat een afdeling met algemene bepalingen (algemene subsidievoorwaarden, bepalingen inzake het cultuurconcept, de advisering aan en de beslissing van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap [hierna: de Regering] inzake het verlenen van de subsidies en bepalingen inzake het te sluiten beheerscontract of het te sluiten cultuurconvenant – artikelen 5 tot 11) en drie afdelingen met specifieke bepalingen inzake de drie soorten professionele cultuuraanbieders (de artikelen 12 tot 14 voor de twee te ondersteunen cultuurcentra, de artikelen 15 en 16 voor de cultuurorganisatoren en de artikelen 17 tot 18 voor de cultuurproducenten).

Hoofdstuk 3 regelt de ondersteuning van cultuurprojecten en kunstenaars. Het bevat algemene bepalingen (artikelen 19 tot 20), een regeling inzake de subsidiëring van bijzondere cultuurprojecten (artikelen 21 tot 23), een regeling inzake de subsidiëring van projectgerichte samenwerking tussen onderwijsinstellingen en kunstenaars, professionele cultuuraanbieders of amateurkunstverenigingen (artikelen 24 tot 26), een regeling inzake de subsidiëring van cultuurprojecten van jongeren (artikelen 27 tot 30), een regeling inzake beurzen voor kunstenaars (artikelen 31 en 32) en een regeling inzake de onderscheiding “kunstenaar van de Duitstalige Gemeenschap” (artikelen 33 tot 36).

Hoofdstuk 4 regelt de ondersteuning van amateurkunst en folklore. Het bevat een algemene bepaling (artikel 37), bepalingen inzake de subsidiëring van amateurkunstverenigingen voor muziek, dans en theater (artikelen 38 tot 57), bepalingen inzake de subsidiëring van jubileumvieringen van amateurkunstverenigingen en folkloreverenigingen (artikelen 58 tot 60) en bepalingen inzake de subsidiëring van een federatie van amateurkunstverenigingen (artikelen 61 tot 65).

Hoofdstuk 5 heeft betrekking op de subsidiëring voor het verwerven van “uitrustingsvoorwerpen” door de ondersteunde professionele cultuuraanbieders, de ondersteunde

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

federatie van amateurkunstverenigingen en de ondersteunde amateurkunstverenigingen (artikelen 66 tot 70) en op het verwerven van instrumenten door de Regering, die ze uitleent aan minderjarigen (artikel 71).

Hoofdstuk 6 heeft betrekking op de bescherming en de ondersteuning van het immaterieel cultureel erfgoed van de Duitstalige Gemeenschap. Meer bepaald gaat het om een regeling inzake het opmaken van en het registreren in een inventaris van het immaterieel cultureel erfgoed (artikelen 72 en 73) en een regeling inzake de subsidiëring van maatregelen ter bescherming van dat erfgoed (artikelen 74 tot 76).

Hoofdstuk 7 bevat bepalingen inzake de aanpassing van de in het ontwerp vermelde subsidiebedragen aan de beschikbare begrotingsmiddelen en aan het indexcijfer van de consumptieprijzen (artikel 77), inzake het toezicht op de naleving van het aan te nemen decreet (artikel 78) en inzake de terugvordering van toegekende subsidies (artikel 79).

Hoofdstuk 8 bevat slotbepalingen, met een artikel over op te heffen regelingen (artikel 80), een artikel over de verhouding van de op basis van het aan te nemen decreet uitbetaalde subsidies tot vroeger verleende subsidies (artikel 81), overgangsbepalingen (artikel 82) en een artikel over de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet (artikel 83).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Volgens de gemachtigde vormt hoofdstuk 6 van het ontwerp de implementatie van hoofdstuk III van de Conventie ‘betreffende de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed’, aangenomen in Parijs op 17 oktober 2003 en, wat de Duitstalige Gemeenschap betreft, goedgekeurd bij het decreet van 13 maart 2006. Het ontwerp bevat evenwel geen volledige implementatie van dat hoofdstuk. Er dient te worden nagegaan of het ontwerp daartoe moet worden aangevuld, dan wel of de verdere implementatie zal gebeuren in andere decreten of besluiten.

Ter implementatie van artikel 15 van de genoemde conventie zou in ieder geval in hoofdstuk 6 van het ontwerp kunnen worden geregeld hoe de in dat artikel bedoelde gemeenschappen, groepen of individuen bij de inventarisatie en de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed worden betrokken.

Daarnaast wordt de memorie van toelichting best aangevuld om ervan blijk te geven dat het ontwerp ook strekt tot implementatie van de genoemde conventie en in welke mate dit zo is.

4.1. Het ontwerp valt binnen het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 ‘waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt’, zodat het verenigbaar moet zijn met de voorschriften van die wet, in het bijzonder met de artikelen 10 en 11 ervan.

4.1.1. In zoverre het ontwerp betrekking heeft op instellingen die activiteiten verrichten die gericht zijn op de gehele Duitstalige Gemeenschap, dient het te worden getoetst aan artikel 11

van de wet van 16 juli 1973. Dat artikel bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele cultuurgemeenschap (thans gemeenschap), “bij decreet” worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, welke uit een aantal nader bepaalde elementen bestaat; hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van de bedoelde instellingen bij decreet dient te worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van de bedoelde instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de regering bevoegdheden te delegeren eerder beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn.

Het ontwerp bevat niet het vereiste van erkenning van instellingen, organisaties of verenigingen, maar regelt rechtstreeks de subsidiëring ervan, met uitzondering van de federatie van amateurkunstverenigingen, die wel erkend wordt (artikel 61). Wat betreft de ondersteuning van amateurkunstverenigingen is wel bepaald dat zij in een categorie als geregeld in het ontwerp gerangschikt moeten zijn om voor subsidies in aanmerking te komen (artikel 38, 5°), hetgeen eventueel als een vorm van erkenning zou kunnen worden beschouwd. De amateurkunstverenigingen zijn volgens de gemachtigde evenwel geen instellingen met een werking gericht op de gehele Duitstalige Gemeenschap, zodat dit niet van belang is.

Men mag aannemen dat artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 ook van toepassing is indien enkel de subsidiëring, los van een erkenning, wordt geregeld. Hoofdstuk V van deze wet, waartoe de artikelen 10 en 11 behoren, heeft immers tot doel te waarborgen dat de overheidsmiddelen zonder discriminatie van de ideologische en de filosofische strekkingen toegekend worden. Of daarbij al dan niet de tussenstap van de erkenning wordt ingelast, is niet van essentieel belang.

4.1.2. Wat betreft de subsidies aan instellingen die geen werking hebben die is gericht op de gehele Duitstalige Gemeenschap, wordt bij artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 enkel vereist dat de erkenning en de subsidiëring krachtens een decreet worden geregeld, zodat delegaties enkel moeten kunnen steunen op een voldoende duidelijke rechtsgrond.

4.2. Volgens de gemachtigde kunnen volgende subsidies worden beschouwd als subsidies aan instellingen die activiteiten verrichten die gericht zijn op de gehele Duitstalige Gemeenschap: de subsidie aan cultuurorganisatoren (artikelen 5 tot 11, 15 en 16 van het ontwerp), de subsidie aan cultuurproducenten (artikelen 5 tot 11, 17 en 18 van het ontwerp), de subsidie aan bijzondere cultuurprojecten (artikelen 21 tot 23 van het ontwerp) en de subsidie aan een federatie van amateurkunstverenigingen (artikelen 61 tot 65 van het ontwerp).

Wat betreft de conformiteit van het ontwerp met artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 kan het volgende worden opgemerkt.

4.2.1. Luidens artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 moet de subsidie aan “instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap” bestaan uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

In het ontwerp komt het voorhanden zijn van deze componenten voor elk van de in 4.2 genoemde subsidiëringen niet of alvast onvoldoende tot uiting. Zulks dient te worden verholpen, waarbij de in het ontwerp gehanteerde terminologie ook beter dient te worden afgestemd op de terminologie die wordt gehanteerd in de wet van 16 juli 1973.

4.2.2. Wat betreft het in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 opgenomen legaliteitsbeginsel kan het volgende worden opgemerkt.

4.2.2.1. Inzake de subsidies aan cultuurorganisatoren en aan cultuurproducenten bepaalt het ontwerp wel de subsidievoorwaarden (de algemene en de specifieke, zie de artikelen 7, 8, 15 en 17), maar wordt het bepalen van de beoordelingscriteria, die door de beoordelingscommissie moeten worden gehanteerd om de subsidieaanvragen te evalueren, volledig aan de Regering overgelaten (artikel 9, § 3, eerste lid). Het in artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 neergelegde legaliteitsbeginsel vereist evenwel dat de beoordelingscriteria, of minstens de finaliteit ervan, bij decreet worden bepaald. Het ontwerp dient daartoe te worden aangevuld.

4.2.2.2. Wat de subsidies voor bijzondere cultuurprojecten betreft, regelt artikel 22 van het ontwerp wel de indiening van de subsidieaanvraag en de bij die aanvraag te voegen documenten, maar is voor het overige niets bepaald inzake de procedure voor de behandeling van de aanvragen en het nemen van een beslissing – er is zelfs niet bepaald wie de beslissing neemt. Alle essentiële elementen van de procedure moeten evenwel in het ontwerp worden geregeld, zodat het ontwerp ook op dit vlak aanvulling behoeft.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de subsidies voor een federatie van amateurkunstverenigingen (zie de artikelen 63 en 64 van het ontwerp).

4.2.2.3. Inzake de laatst genoemde subsidies bepaalt artikel 65 van het ontwerp dat de taken en de doelstellingen van de federatie voor amateurkunstverenigingen, de uitvoering van het cultuurconcept en het bedrag van het jaarlijkse forfait voor de duur van de ondersteuningsperiode worden vastgelegd in een cultuurconvenant dat wordt gesloten tussen de Regering en de erkende federatie.

In dat convenant kunnen geen bijkomende subsidievoorwaarden worden opgenomen. Zo het de bedoeling is de subsidievoorwaarden bepaald in de artikelen 61 en 62 van het ontwerp aan te vullen, dient dit in het ontwerp zelf te gebeuren. Het convenant kan enkel de concretisering inhouden van de voorwaarden die bij decreet zijn bepaald.

4.3. Wat de andere subsidies betreft, die volgens de gemachtigde niet bedoeld zijn voor instellingen met activiteiten gericht op de gehele Duitstalige Gemeenschap, is, zoals reeds is opgemerkt, enkel vereist dat de subsidiëring krachtens een decreet wordt geregeld.

Inzake de subsidies aan projectgerichte samenwerking tussen onderwijsinstellingen en kunstenaars, professionele cultuuraanbieders of amateurkunstverenigingen (artikelen 24 tot 26 van het ontwerp) zijn, afgezien van deze omschrijving van de subsidie, geen subsidievoorwaarden bepaald of geen bepalingen inzake de behandeling van aanvragen en het nemen van een beslissing. Er zou minstens een machtiging aan de Regering moeten worden gegeven om dit nader te regelen.

In artikel 30 van het ontwerp dient te worden bepaald hoe het erin vermelde gremium wordt samengesteld of dient daartoe een machtiging te worden gegeven aan de Regering.

Met betrekking tot de subsidies voor maatregelen ter bescherming van immaterieel cultureel erfgoed (artikelen 74 tot 76 van het ontwerp) is niets bepaald in verband met de beoordeling van de aanvragen en inzake de procedure (afgezien van de aanvraag zelf). Ook hier zou het ontwerp moeten worden aangevuld of dient een delegatie aan de Regering te worden gegeven.

5. De artikelen 9, § 3, eerste lid, 32, § 5, tweede lid, 35, § 4, tweede lid, en 43, § 1, van het ontwerp bepalen dat de Regering een beoordelingscommissie of een vakjury installeert, zorgt voor het secretariaat en een kostenvergoeding voor de leden van de beoordelingscommissie bepaalt. Gelijkaardige bepalingen zijn opgenomen in de artikelen 49, § 1, en 55, § 1, van het ontwerp, maar daar is niet bepaald dat de Regering zorgt voor het secretariaat van de vakjury, hetgeen wellicht moet worden toegevoegd. Er dient duidelijkheidshalve tevens een machtiging te worden gegeven om de samenstelling en de werking van de beoordelingscommissie of de vakjury te regelen.

6. In artikel 7, § 1, 3°, a), van het ontwerp wordt als subsidievoorwaarde gesteld dat de organisatie een “supraregionale uitstraling” heeft. In artikel 13, eerste lid, 1°, wordt gewag gemaakt van het hebben van een “regionale of supraregionale uitstraling” en in artikel 21, 2°, van een “supraregionale of gemeenteoverschrijdende uitstraling”.

Aan de gemachtigde werd gevraagd wat met die begrippen wordt bedoeld. Zij verklaarde:

“Damit wird gemeint, Zuschauer in einem größeren Radius als der Heimatgemeinde zu akquirieren bzw. anzusprechen.

Um eine Ungleichbehandlung zu vermeiden, könnte in den drei Artikel (7, 13 und 21) die gleiche Wortfolge ‚regionale oder überregionale Ausstrahlung‘ benutzt werden.”

Alleszins dienen eenvormige en duidelijke begrippen te worden gehanteerd en mag er geen tegenspraak zijn tussen de voorwaarde bepaald in artikel 7, § 1, 3°, a), en artikel 13, eerste lid, 1°, van het ontwerp aangezien in artikel 7 de algemene voorwaarden voor de subsidiëring van professionele cultuuraanbieders worden bepaald, waartoe de cultuurcentra behoren, en in artikel 13 de specifieke subsidievoorwaarden voor deze centra.

7. In de artikelen 15, § 2, en 17, §§ 1, eerste lid, 5°, en 2 tot 5, van het ontwerp wordt vereist dat per jaar een minimum aantal activiteiten worden georganiseerd, waarbij in het eerste geval ook een minimum aantal bezoekers wordt vereist.

Over de verhouding van die bepalingen met artikel 82, §§ 1 en 2, van het ontwerp verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Nach einer einjährigen Übergangsphase wird als Basis für die neue Förderung 2015-2019 der Durchschnitt der kulturellen Aktivitäten der drei Jahre vor Inkrafttreten des Dekrets berücksichtigt. Danach ist der Durchschnitt der Aktivitäten der vorigen fünfjährigen Förderphase ausschlaggebend.”

Het verdient aanbeveling om in artikel 82, §§ 1 en 2, van het ontwerp naar de betrokken bepalingen te verwijzen. De definitieve regeling wordt bovendien best in de artikelen 15 en 17 van het ontwerp zelf ingeschreven.

8. In artikel 21 van het ontwerp wordt bepaald dat voor subsidiëring van bijzondere cultuurprojecten in aanmerking komen, natuurlijke personen of verenigingen zonder winstoogmerk die reeds een subsidie ontvangen op grond van artikel 12 van het decreet van 15 december 2008 ‘betreffende de financiering van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn door de Duitstalige Gemeenschap’, of die reeds op een andere wijze door de Duitstalige Gemeenschap ondersteund worden.

In artikel 38, 4°, van het ontwerp wordt als voorwaarde voor subsidiëring van amateurkunstverenigingen gesteld dat zij op basis van het genoemde artikel 12 een basisondersteuning krijgen van één van de negen gemeenten van het Duitse taalgebied of, in het jaar dat aan de classificatie voorafgaat, een subsidie van de Regering ontvangen hebben.

Artikel 66 van het ontwerp regelt de subsidies aan onder meer ondersteunde amateurkunstverenigingen voor de aankoop van uitrustingsvoorwerpen. Die subsidies worden beperkt tot amateurkunstverenigingen die een basisondersteuning van een gemeente van het Duitse taalgebied ontvangen op basis van het genoemde artikel 12.

Artikel 12 van het decreet van 15 december 2008 regelt de voorwaarden waaronder verenigingen en openbare bibliotheken aanspraak kunnen maken op een basisondersteuning door de gemeente. Die basisondersteuning wordt betaald met het deel van de dotatie voor basisondersteuning voor cultuur-, folklore-, sport- en vrijetijdsverenigingen alsook voor openbare bibliotheken, die de Duitstalige Gemeenschap over de gemeenten verdeelt.

De gemachtigde geeft volgende verantwoording, gelet op het gelijkheidsbeginsel:

“Die Gemeinden kontrollieren mithilfe von Artikel 12 des Dekrets vom 15 Dezember 2008 die Aktivitäten der Vereinigungen, damit die Zuschüsse nur regulär aktiven Vereinen zugute kommen (die seit mindestens einem Jahr regelmäßig in der Gemeinde tätig sind). Um eine unnötige doppelte Kontrolle zu vermeiden, hängt die DG sich im Sinne der Subsidiarität an diese Prüfung an. Die in Artikel 12 des Dekrets vom 15 Dezember 2008 festgelegte Basisförderung steht allen Vereinigungen gleichermaßen zur Verfügung, die die festgelegten Kriterien erfüllen. Daher liegt hier keine Ungleichbehandlung vor.”

Niettemin bepaalt artikel 12 van het decreet van 15 december 2008, naast het algemene criterium dat de betrokken verenigingen en openbare bibliotheken ten minste één jaar op regelmatige basis in de gemeente actief, respectievelijk, open dienen te zijn waarop de

gemachtigde allusie lijkt te maken, dat de subsidie wordt verleend op grond van door elke gemeente vastgelegde objectieve, relevante en redelijke criteria voor de subsidiëring van cultuur-, folklore-, sport-, en vrijetijdsverenigingen. Deze criteria kunnen per gemeente verschillend zijn, aangezien zij door de gemeenten worden bepaald. Het is derhalve mogelijk dat geheel vergelijkbare verenigingen in het ene geval wel, en in het andere geval niet in aanmerking komen om een subsidie voor een bijzonder cultuurproject te ontvangen, naargelang ze al dan niet voldoen aan de gemeentelijke criteria om op basis van artikel 12 van het decreet van 15 december 2008 te worden gesubsidieerd. Vraag is of de stellers van het ontwerp dit gevolg onder ogen hebben genomen en of er een afdoende reden is om een subsidiëring op het niveau van de gehele Duitstalige Gemeenschap te verbinden aan een subsidiëring waarvoor de criteria (mede) op gemeentelijk vlak worden bepaald.

9. De artikelen 43, § 1, eerste lid, 49, § 1, eerste lid, en 55, § 1, eerste lid, van het ontwerp bepalen dat de vakjury de kandidaten classificeert. Luidens de artikelen 44, § 1, 50 en 56 van het ontwerp is het de Regering die de amateurkunstverenigingen classificeert.

Gevraagd of het de bedoeling is dat de vakjury louter een advies aan de Regering geeft dan wel zelf een beslissing neemt, verklaarde de gemachtigde:

“Die Jury nimmt die Einstufung vor. Die Regierung folgt diesem Vorschlag und hat hier keinen Handlungsspielraum. Artikel 44 §1 des Entwurfs wird dementsprechend angepasst.”

De artikelen 44, § 1, 50 en 56 van het ontwerp moeten dan inderdaad worden aangepast.

10. Wat betreft de subsidies voor amateurkunstverenigingen en folkloreverenigingen (artikelen 58 tot 60 van het ontwerp) dient te worden bepaald wie de beslissing tot toekenning van de subsidies neemt. Dezelfde opmerking geldt voor de subsidies voor uitrustingsvoorwerpen (artikelen 66 tot 70 van het ontwerp).

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 1

11. In artikel 1, 1°, van het ontwerp wordt het begrip “cultuur” gedefinieerd als “de culturele aangelegenheden vermeld in artikel 4, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen”.

Het ontwerp heeft effectief grotendeels betrekking op deze twee aangelegenheden, maar hoofdstuk 6 ervan, dat betrekking heeft op de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed van de Duitstalige Gemeenschap, betreft de aangelegenheid “cultureel patrimonium” als bedoeld in 4° van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. In artikel 1, 1°, van het ontwerp lijkt derhalve ook gewag te moeten worden gemaakt van dat onderdeel van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 5

12. In artikel 5 van het ontwerp wordt bepaald dat de Regering “kunst en cultuur” subsidieert. “Kunst” vormt evenwel reeds een onderdeel van het begrip “cultuur” als gedefinieerd in artikel 1 van het ontwerp, zodat in artikel 5 enkel gewag moet worden gemaakt van “cultuur”.

Artikel 8

13. In artikel 8, tweede lid, van het ontwerp wordt volgens de gemachtigde met de woorden “die Verfahrensweise des Konzepts” de procedure voor *de indiening* van het concept bedoeld, wat in die bepaling dient te worden verduidelijkt.

Artikel 11

14. Wat betreft het in artikel 11, § 1, van het ontwerp bedoelde beheerscontract, dient eraan te worden herinnerd dat zulk een contract beperkt dient te blijven tot praktische toepassingsmaatregelen of afspraken betreffende de erin op te nemen aangelegenheden, en bijgevolg daaromtrent geen nieuwe normatieve regels kan bevatten, zoals bijvoorbeeld nieuwe subsidievoorwaarden.

Artikel 15

15. In artikel 15, § 1, 5°, van het ontwerp, wordt volgens de gemachtigde bedoeld dat de betrokken cultuurorganisator *per jaar* minstens één cultuurproductie moet ondersteunen. Zij is het ermee eens dat zulks in die bepaling dient te worden gepreciseerd.

Artikel 24

16. Volgens de gemachtigde is er geen onderscheid tussen cultuurprojecten en kunstprojecten en dienen in artikel 24 van het ontwerp de woorden “oder kunstlerische” te worden geschrapt (zie overigens de definitie van het begrip “cultuur” in artikel 1, 1°, van het ontwerp).

17. Er zijn geen criteria bepaald aan de hand waarvan beoordeeld wordt of een project zal worden gesubsidieerd of niet. Gevraagd hoe de selectie zal gebeuren als er meer gegadigden zijn dan er kunnen worden gesubsidieerd, verklaarde de gemachtigde dat in artikel 24 van het ontwerp effectief criteria moeten worden ingevoegd.

Artikel 30

18. In artikel 30 van het ontwerp worden best de richtinggevende elementen opgenomen waardoor het gremium zich moet laten leiden bij het uitwerken van de erin bedoelde beoordelingscriteria en waarmee de Regering rekening dient te houden bij de goedkeuring van die criteria.²

19. Regels betreffende de “waking”, die (mede) gericht zijn tot de subsidieaanvragers, horen niet thuis in een huishoudelijk reglement, dat enkel praktische regels betreffende de interne werking van de betrokken instantie kan bevatten. De zinsnede “waarin inzonderheid staat hoe te werk wordt gegaan bij waking van leden van het gremium” dient derhalve te vervallen in artikel 30, derde lid, van het ontwerp. Zoals in tal van andere artikelen van het ontwerp (zie de artikelen 9, § 3, eerste lid, 32, § 5, eerste lid, 35, § 4, eerste lid, 43, § 1, tweede lid, 49, § 1, tweede lid, en 55, § 1, tweede lid) kan aan de Regering een delegatie worden verleend om een regeling inzake waking in te voeren.

Artikel 59

20. Vraag is of ook in artikel 59 van het ontwerp aan de Regering geen delegatie dient te worden verleend om de beoordelingscriteria te bepalen voor de aanvragen tot ondersteuning van de erin bedoelde jubileumvieringen. Volgens de gemachtigde zal evenwel elke aanvraag worden gehonoreerd, zodat het niet nodig is om beoordelingscriteria te bepalen. Toch lijkt uit het tweede lid van artikel 59 voort te vloeien dat wel degelijk zekere criteria zullen worden gehanteerd, die dan dienen te worden geëxpliciteerd of waartoe aan de Regering een delegatie dient te worden verleend. In ieder geval dient te worden bepaald wanneer juist kan worden gesproken van een jubileum.

Artikelen 61 en 62

21. Op grond van de artikelen 61 en 62 van het aan te nemen decreet zal slechts één federatie van amateurkunstverenigingen kunnen worden erkend en gesubsidieerd. Zulks strijdt niet met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie op voorwaarde dat daarvoor een afdoende verantwoording bestaat. Gelet op de taken van de genoemde federatie lijkt zulke verantwoording wel voorhanden te zijn, maar het verdient toch aanbeveling die verantwoording in de memorie van toelichting weer te geven.

22. Het verdient aanbeveling de in 3° en 4° van artikel 61, tweede lid, van het ontwerp bedoelde opdrachten nader te omschrijven. Zo kunnen de in 3° bedoelde opleidingen worden gepreciseerd en kan de taak van het in 4° bedoelde documentatiecentrum nader worden omschreven.

² Dat, in tegenstelling tot tal van andere artikelen betreffende subsidies, het niet aan de Regering zelf wordt overgelaten om die criteria vast te stellen maar enkel in een goedkeuring wordt voorzien, lijkt gelet op de te subsidiëren activiteiten aanvaardbaar.

23. In artikel 62, 4°, van het ontwerp wordt beter gewag gemaakt van “onpartijdigheid” dan van “neutraliteit”.

Artikelen 64 en 65

24. Aangezien de federatie van amateurkunstverenigingen voor de kunstdiscipline muziek in essentie administratieve en beheerstaken vervult, wordt in de artikelen 64 en 65 van het ontwerp beter geen gewag gemaakt van “cultuurconcept” en “cultuurconvenant”, en dienen die artikelen meer te worden afgestemd op de taakomschrijving van die federatie, opgenomen in artikel 62 van het ontwerp. Het convenant kan overigens, zoals reeds werd opgemerkt (zie opmerking 4.2.2.3), enkel betrekking hebben op de concretisering van decretaal of reglementair vastgestelde regels.

Artikel 66

25. Met betrekking tot artikel 66, derde lid, van het ontwerp verklaarde de gemachtigde wat volgt:

“Nur das Schlagwerk ist wirklich für den gesamten Verein von Belang. Andere Instrumente dienen eher dem individuellen Gebrauch und entsprechen somit nicht der Zielsetzung einer Vereinsbezuschung.”

Artikel 78

26. Volgens de gemachtigde is artikel 78 van het ontwerp niet bedoeld om de rechtsgrond te zijn voor bepalingen in een uitvoeringsbesluit die het toezicht regelen, maar betreft het een loutere herhaling van artikel 12 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’. Deze wet is van toepassing voor de Duitstalige Gemeenschap op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’.

Het genoemde artikel 12 bepaalt het volgende:

“Door het aanvaarden van de subsidie verleent de begunstigde meteen aan de in artikel 2 opgesomde gemeenschappen en gewesten het recht om ter plaatse controle te doen uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden.

De regering of het verenigd college zorgt voor de organisatie en de coördinatie van de controle. Voor die controle doen zij onder meer een beroep op de inspecteurs van financiën.”

Zo artikel 78 van het ontwerp er niet toe strekt iets toe te voegen aan artikel 12 van de wet van 16 mei 2003, wordt het beter weggelaten. Zo men ervoor opteert dat artikel 78 om didactische redenen toch te behouden, dient te worden verwezen naar artikel 12 van de wet van 16 mei 2003 (“overeenkomstig ...”).

Artikel 79

27. In artikel 79, eerste lid, van het ontwerp wordt gedeeltelijk bevestigd wat reeds bepaald is in artikel 13, eerste lid, van de wet van 16 mei 2003, dat luidt:

“Tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie is gehouden de begunstigde:

- 1° die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;
- 2° die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend;
- 3° die de in artikel 12 bedoelde controle verhindert.

Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke de in artikel 11 bedoelde verantwoording te verstrekken, dan is hij gehouden tot terugbetaling ten belope van het deel dat niet werd verantwoord.”

In artikel 79, tweede lid, van het ontwerp wordt daaraan een opdracht aan de Regering toegevoegd.

Om duidelijk te maken dat artikel 79, eerste lid, van het ontwerp niet uitgaat van de Duitstalige Gemeenschap zelf (die wel kan bepalen wie terugvordert), wordt ook deze bepaling best aangevuld met een verwijzing naar artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 (“overeenkomstig ...”).

Daarnaast moet ook de (gedeeltelijke) terugvordering worden vermeld bij het niet-verstrekken van de verantwoording, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de genoemde wet.

Artikel 80

28. In de memorie van toelichting wordt gewag gemaakt van een besluit van de Regering van 19 december 1988 ‘tot uitvoering van het decreet van 28 juni 1988 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening’.

Gevraagd of dit besluit ook moet worden opgeheven, dan wel of het nog verder zal worden toegepast tot het uitvoeringsbesluit dat zal worden genomen ter uitvoering van het aan te nemen decreet in werking treedt, verklaarde de gemachtigde:

“Ja, der Erlass von 1988 muss in der Tat aufgehoben werden. Er sollte eigentlich per Erlass aufgehoben werden, scheinbar ist es jedoch möglich dies sofort im Dekret zu tun. Eine solche Aufhebungsbestimmung wird dementsprechend eingefügt.”

De opheffing kan inderdaad gebeuren bij besluit van de Regering, maar er is geen bezwaar om het besluit reeds bij het aan te nemen decreet op te heffen. Artikel 80 van het ontwerp moet dan daartoe worden aangevuld.

29. Op de vraag of er nog andere decreten of besluiten van de Regering bestaan die handelen over de materies vervat in het ontwerp en die moeten worden opgeheven, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“In Anlegung an die vorige Antwort muss der Erlass der Regierung vom 17.05.1995 für die Anschaffung von Ausrüstungsgegenständen durch Verbände und Vereine für die Ausübung von Amateurkunst (siehe beiliegende Schriftstücke) ebenfalls aufgehoben werden. Eine solche Aufhebungsbestimmung wird dementsprechend eingefügt.”

Dit besluit kan worden opgeheven bij besluit van de Regering of, zo men wenst, bij het aan te nemen decreet, waartoe artikel 80 van het ontwerp dan eveneens moet worden aangevuld.

Artikel 81

30. Artikel 81 van het ontwerp bepaalt, enerzijds, dat de subsidies die op basis van het aan te nemen decreet moeten worden uitbetaald, alle uitbetalingen vervangen waarop de ontvangers van de subsidies op grond van de vroegere, bij artikel 78 (lees: artikel 80) opgeheven regelingen aanspraak kunnen maken en, anderzijds, dat in het verleden reeds uitbetaalde sommen onaangetast blijven.

Gevraagd naar de bedoeling van dit artikel, verklaarde de gemachtigde:

“Ähnliche Bestimmungen wie diese wurden in der Vergangenheit auch schon in anderen Gesetzestexten der DG verwendet (z. B. das Dekret zur Förderung der Einrichtungen der Erwachsenenbildung vom 17. November 2008 und das Dekret zur Förderung der Jugendarbeit vom 6. Dezember 2011. Diese Bestimmung ist erforderlich, um durch das Inkrafttreten des neuen Dekrets eine Doppelbezuschussung zu vermeiden, da mit der Gesetzesreform oftmals ein Wechsel von einer nachträglichen Zuschussung (d.h. Zuschuss für Tätigkeiten des Vorjahrs nach Belegkontrolle) zu einer Zuschussung im laufenden Jahr stattfand. Dies ist im Kulturbereich zwar weniger gravierend, da die strukturellen Zuschüsse über die Kulturvereinbarungen bereits jetzt im laufenden Jahr gezahlt werden. Allerdings erhalten die Amateurkunstvereinigungen auf Grundlage der aktuellen Gesetzgebung einen nachträglichen Zuschuss. Dieser soll laut neuem Vorschlag in eine Pauschale im laufenden Tätigkeitsjahr umgewandelt werden. Daher ist diese Bestimmung auch im vorliegenden Dekret erforderlich. Darüber hinaus ist Absatz 2 des Artikels erforderlich, um zu gewährleisten, dass trotz des Inkrafttretens Zuschüsse für mehrjährige grenzüberschreitende Projekte bezuschusst werden können.”

Het verdient aanbeveling deze toelichting ook in de memorie van toelichting op te nemen.

31. In artikel 81, eerste lid, van het ontwerp moet worden verwezen naar artikel 80 in plaats van naar artikel 78.

Artikel 82

32. De gemachtigde verklaarde het volgende over de betekenis van de tweede zin van artikel 82, § 2, van het ontwerp:

“Hier wird damit zuerst der Förderzeitraum 2015-2019, und dann jeder weitere Förderzeitraum (2020-2024, 2025-2025, etc.) gemeint. Diese Bestimmung gilt für die Zukunft und ist keine reine Übergangsregelung.”

Artikel 82, § 2, van het ontwerp is effectief geen echte overgangsbepaling, aangezien zij niet de overgang van de vorige regeling naar de nieuwe regeling organiseert. De bepaling wordt dan ook best in een afzonderlijk artikel ondergebracht. De definitieve regeling zou kunnen worden ingeschreven in de artikelen 15 en 17 van het ontwerp, waarbij duidelijk moet worden aangegeven welke periode in aanmerking komt om het gemiddelde aantal activiteiten van de betrokken cultuurorganisatoren en –producenten te berekenen.

33. Met betrekking tot artikel 82, § 3, van het ontwerp verklaarde de gemachtigde dat deze bepaling enkel geldt voor de cultuurcentra (artikelen 12 tot 14 van het ontwerp). Zij is het ermee eens dat dit gepreciseerd moet worden.

34. De gemachtigde is het ermee eens dat artikel 82, § 5, van het ontwerp geen overgangsbepaling is, maar een onderdeel van de definitieve regeling. Ook deze bepaling wordt best uit artikel 82 van het ontwerp, met als opschrift “overgangsbepalingen”, verwijderd en als een afzonderlijke bepaling opgenomen, wellicht best in afdeling 2 van hoofdstuk 4 van het ontwerp.

35. Artikel 82, § 6, van het ontwerp overlapt qua toepassingsgebied met artikel 82, §§ 1 en 3 (wat betreft de cultuurorganisatoren en cultuurproducenten of wat betreft de cultuurcentra). De gemachtigde verklaarde dat deze bepaling moet worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT